

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Τ.Κ. : 104 33 Αθήνα
Τηλέφωνο : 2132161426
2132161433
2132161428
2132161429
E-mail : tke@moh.gov.gr

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 28 - 8 - 2025

Αρ. Πρωτ.: 31351

ΠΡΟΣ: ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δ/ση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα: Αναφορών

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε αναφορά Βουλευτή

Απαντώντας στην με **αρ. 2566/11-7-2025 αναφορά**, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από το Βουλευτή κ. Σπυρίδων Τσιρώνη, με θέμα «Στελέχωση Υπηρεσιών Απεξάρτησης στην Πάτρα », σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Ο Εθνικός Οργανισμός Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων ιδρύθηκε ως **νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα**, σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους Β΄ του ν. 5129/2024, στον οποίο **εντάσσονται όλοι οι -έως τώρα- αναγνωρισμένοι φορείς και προγράμματα αντιμετώπισης των εξαρτήσεων** του άρθρου 51 του ν. 4139/2013. Ο Ε.Ο.Π.Α.Ε. αποτελεί **εγκεκριμένο οργανισμό πρόληψης, μείωσης της βλάβης, θεραπείας, απεξάρτησης και επανένταξης** και εγκεκριμένο οργανισμό για την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων και για την υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης κατά των Εξαρτήσεων, εποπτεύεται από το Υπουργείο Υγείας και παρέχει **δημόσιες και δωρεάν υπηρεσίες** σε όλο τον πληθυσμό, **χωρίς εξαιρέσεις**.

Στο νέο φορέα **εντάσσονται και συνεχίζουν απρόσκοπτα να λειτουργούν όλες οι υπηρεσίες και τα προγράμματα**, με αδιάλειπτη συνεργασία και δεσμευτική δικτύωση μεταξύ τους. **Παρέχεται, για 1^η φορά στη χώρα, ένα ολοκληρωμένο φάσμα ποιοτικών υπηρεσιών υποστήριξης σε κάθε συνάνθρωπό μας** που αντιμετωπίζει πρόβλημα εξάρτησης και ζητά βοήθεια **άμεσα, στο εδώ και τώρα**. Παρέχονται **υπηρεσίες σε κάθε σημείο της χώρας**, διασφαλίζοντας τη **θεραπευτική συνέχεια χωρίς εμπόδια και περιορισμούς**.

Σύμφωνα με το άρθρο 54 του ν. 5129/2024, η αντιμετώπιση της εξάρτησης διακρίνεται σε **τέσσερις (4) βαθμίδες**: α) την **πρόληψη**, β) την **άμεση πρόσβαση και μείωση της βλάβης**, γ) τη **θεραπεία και απεξάρτηση** και δ) την **κοινωνική επανένταξη**. Στον Ε.Ο.Π.Α.Ε. **εντάσσονται όλα τα προγράμματα πρόληψης, οι παρεμβάσεις μείωσης βλάβης, μονάδες φαρμακευτικής αντιμετώπισης, οι θεραπευτικές μονάδες, οι μονάδες κοινωνικής επανένταξης** των ενταγμένων φορέων, καθώς και όλες οι υποστηρικτικές υπηρεσίες.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 5129/2024, στον Ε.Ο.Π.Α.Ε. θεσμοθετούνται **διά νόμου έξι Διευθύνσεις στον Τομέα Θεραπείας**, οι οποίες λειτουργούν με **καθετοποιημένο τρόπο, καλύπτοντας όλους τους πυλώνες και τις βαθμίδες δραστηριοποίησης** του Οργανισμού και στις οποίες **εντάσσονται όλα τα προγράμματα πρόληψης, οι θεραπευτικές μονάδες, οι μονάδες κοινωνικής επανένταξης των ενταγμένων**

φορέων, καθώς και όλες οι υποστηρικτικές υπηρεσίες για την οικογένεια, την ενδυνάμωση και υποστήριξη των εφήβων, τη νομική συμπαράσταση, την εκπαίδευση κ.ά..

Σύμφωνα με τις διατάξεις των περ. α' και β' της παρ. 3 του άρθρου 84 «**Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Β'**» του ν. 5129/2024 «**Εντός του πρώτου τριμήνου από την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Π.Α.Ε. και έως την έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας του άρθρου 45, το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, μετά από εισήγηση του Επιστημονικού Συμβουλίου: α) αποφασίζει τη διάρθρωση των Διευθύνσεων του Τομέα Θεραπείας σε Τμήματα, β) εντάσσει, με απόφασή του, στα Τμήματα της περ. α) τις υπηρεσίες και τα προγράμματα πρόληψης και ψυχοκοινωνικής ενδυνάμωσης, θεραπείας και επανένταξης των νομικών προσώπων, των θεραπευτικών μονάδων, των τμημάτων και των προγραμμάτων της παρ. 1 του άρθρου 29, συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών μονάδων τους, όπως αυτά υφίστανται, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος...».** Σε πλήρη εφαρμογή των ανωτέρω μεταβατικών διατάξεων, το **Επιστημονικό Συμβούλιο** που συγκροτήθηκε στον Οργανισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του ν. 5129/2024, και το οποίο αποτελείται από 11 μέλη, εκ των οποίων **εξέχοντες καθηγητές πανεπιστημίου, επιστήμονες του χώρου των εξαρτήσεων αλλά και επιστήμονες προερχόμενους από όλους τους ενταγμένους φορείς** καθώς και **εκπροσώπους ληπτών των υπηρεσιών**, εργάστηκε συστηματικά για το σκοπό.

Κατά τις εργασίες του, το Επιστημονικό Συμβούλιο διαπίστωσε την ύπαρξη σημαντικών διαφοροποιήσεων και αποκλίσεων στις επωνυμίες μεταξύ των ενταγμένων δομών και υπηρεσιών που όμως είχαν σε μεγάλο βαθμό κοινό σκοπό, φιλοσοφία, ομάδα στόχο και παρεχόμενες υπηρεσίες. Αποτύπωσε την αναγκαιότητα μετονομασίας κάποιων εκ των δομών και υιοθέτησης κοινής ορολογίας, σύμφωνα με τις προσφερόμενες υπηρεσίες, προκειμένου στον νέο Οργανισμό να υπάρχει ενιαία τυπολογία και κοινή γλώσσα στον τρόπο ορισμού και περιγραφής του σκοπού και των παρεχόμενων υπηρεσιών ανά δομή. Υπό αυτό το πρίσμα, προτάθηκε από το Επιστημονικό Συμβούλιο προς το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού ομοειδείς και με κοινό χαρακτήρα υπηρεσίες να ενοποιηθούν, με στόχο την ομογενοποίηση του φάσματος των παρεχόμενων υπηρεσιών και την ενίσχυση της υφιστάμενης στελέχωσης, έτσι ώστε να εξυπηρετείται καλύτερα, πιο ορθολογικά και αποτελεσματικά το έργο και ο σκοπός των εν λόγω δομών, αλλά και να παρέχεται η καλύτερη δυνατή κάλυψη των αναγκών των ωφελομένων, διατηρώντας παράλληλα στο ακέραιο τον θεραπευτικό πλουραλισμό, τη θεραπευτική και επιστημονική τους αυτονομία με την αξιοποίηση όλων των επιστημονικά τεκμηριωμένων και ενδεδειγμένων θεραπευτικών προσεγγίσεων και επιλογών με απώτερο στόχο την ολιστική προσέγγιση πάσης φύσεως εξαρτήσεων, εξαρτητικών συμπεριφορών και εθισμών.

Σε συνέχεια των εισηγήσεων του Επιστημονικού Συμβουλίου και της Απόφασης του μοναδικού θέματος της 23ης/10.06.2025 Συνεδρίασης του Δ.Σ. του Οργανισμού, η Διοίκηση του Οργανισμού, αφού έλαβε υπόψη τη σχετική πρόταση του Επιστημονικού Συμβουλίου, αποφάσισε σχετικά με τη **διάρθρωση των Διευθύνσεων του Τομέα Θεραπείας σε Τμήματα έως και την έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας του άρθρου 45, κατ' εφαρμογή των περ. α' και β', παρ. 3 του άρθρου 84, Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Β', του ν. 5129/2024 «Ολοκλήρωση ψυχιατρικής μεταρρύθμισης».** Η **διάρθρωση του Τομέα Θεραπείας, όπως προτάθηκε από το Επιστημονικό Συμβούλιο** και τελικά αποφασίστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, **έγινε με απόλυτο σεβασμό στην ιστορία όλων ανεξαιρέτως των προγραμμάτων και υπηρεσιών και με γνώμονα να ομογενοποιηθεί το φάσμα των παρεχόμενων υπηρεσιών** και να ενισχυθεί η υφιστάμενη στελέχωση, με απώτερο σκοπό να εξυπηρετείται καλύτερα, πιο ορθολογικά και αποτελεσματικά το έργο και ο σκοπός των εν λόγω δομών, αλλά και να παρέχεται η καλύτερη δυνατή κάλυψη των αναγκών των ωφελομένων, **διατηρώντας παράλληλα στο ακέραιο τον θεραπευτικό πλουραλισμό, τη θεραπευτική και επιστημονική τους αυτονομία με την αξιοποίηση όλων των επιστημονικά τεκμηριωμένων και ενδεδειγμένων θεραπευτικών προσεγγίσεων και επιλογών** για την ολιστική αντιμετώπιση πάσης φύσεως εξαρτήσεων, εξαρτητικών συμπεριφορών και εθισμών. **Όλες πλέον οι δομές, μονάδες, προγράμματα και υπηρεσίες δραστηριοποιούνται, ενιαία και ομογενοποιημένα, με δεσμευτική δικτύωση και διασύνδεση**

μεταξύ τους διασφαλίζοντας την **αδιάλειπτη φροντίδα**, θεραπεία και ικανοποίηση των αναγκών των ωφελούμενων.

Σε συνέχεια της Απόφασης Θέματος 4 της 24^{ης}/17.06.2025 Συνεδρίασης του Δ.Σ. του Οργανισμού, όλες οι **θεραπευτικές μονάδες, δομές και προγράμματα απεξάρτησης** στελεχώνονται πλέον από **διεπιστημονικές ομάδες** προσωπικού και **όλων των ειδικοτήτων επιστημονικού, θεραπευτικού και διοικητικού προσωπικού**, τα οποία **προέρχονται από τους ενταγμένους στον Ε.Ο.Π.Α.Ε. φορείς**, είναι επαρκώς εκπαιδευμένα και διαθέτουν μακροχρόνια και εξειδικευμένη εμπειρία στον τομέα των εν γένει εξαρτήσεων και λειτουργούν με βάση τα σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα, πρωτόκολλα και πρακτικές.

Πλέον, στη Διεύθυνση Θεραπευτικών Προγραμμάτων **Σωματικής Αποτοξίνωσης και Απεξάρτησης** υπάγονται **48 δομές**, στη Διεύθυνση Θεραπευτικών – **Φαρμακευτικών Προγραμμάτων** **84 δομές**, στη Διεύθυνση Προγραμμάτων **Άμεσης Πρόσβασης** και Μείωσης της Βλάβης **36 δομές**, στη Διεύθυνση Θεραπευτικών Προγραμμάτων **Σωφρονιστικών Καταστημάτων** **24 δομές**, στη Διεύθυνση **Κοινωνικής Επανάταξης** και Υποστηρικτικών Υπηρεσιών **34 δομές** και στη Διεύθυνση **Πρόληψης** και Ενημέρωσης από **17 δομές**. Πλέον, όλες οι Διευθύνσεις είναι στελεχωμένες, έτσι ώστε να παρέχεται το σύνολο των υπηρεσιών υποστήριξης και φροντίδας όπως παρέχονταν και πριν, διατομεακά, διεπιστημονικά και με διασύνδεση. Όλες οι **δομές** στελεχώνονται πλέον από **διεπιστημονικές ομάδες** προσωπικού κι επαγγελματίες που **προέρχονται από τους ενταγμένους στον Ε.Ο.Π.Α.Ε. φορείς**, είναι **επαρκώς εκπαιδευμένοι και διαθέτουν μακροχρόνια και εξειδικευμένη εμπειρία στον τομέα των εν γένει εξαρτήσεων**.

Παράλληλα, η Διοίκηση του Ε.Ο.Π.Α.Ε., λαμβάνοντας υπόψη το πλήθος και τη γεωγραφική διασπορά των θεραπευτικών μονάδων και δομών ανά την επικράτεια αλλά και τις κενές θέσεις που δημιουργήθηκαν στις μονάδες και τα προγράμματα των νοσοκομείων, μερίμνησε και σήμερα **έχουν ήδη ολοκληρωθεί οι διαδικασίες πρόσληψης προσωπικού συνολικά 249 θέσεων** και διαφόρων ειδικοτήτων επιστημονικού και θεραπευτικού προσωπικού, ενώ προγραμματίζεται η **περαιτέρω ενίσχυση όλων των αποκεντρωμένων οργανικών του μονάδων με επιπλέον προσωπικό 328 ατόμων**, οι οποίες θα πραγματοποιηθούν το αμέσως επόμενο χρονικό, προκειμένου να καλυφθούν όλα τα κενά στελέχωσης που υπάρχουν ανά την επικράτεια και να παρέχονται ποιοτικές και ολοκληρωμένες υπηρεσίες ολιστικής υποστήριξης, φροντίδας και θεραπείας σε κάθε άνθρωπο που έχει ανάγκη σε κάθε γωνιά της χώρας.

Εν προκειμένω, **στην Π.Ε. Αχαΐας** με τη νέα διάρθρωση του Οργανισμού **λειτουργούν πλέον 10 δομές** Πρόληψης, Μείωσης της Βλάβης, Θεραπείας, Επανάταξης και Υποστήριξης Οικογενειών, Θεραπείας στις Φυλακές με **72 επιστημονικά στελέχη και θεραπευτές παρέχονται ολοκληρωμένες υπηρεσίες και εστιασμένες παρεμβάσεις** για την αντιμετώπιση του προβλήματος της εξάρτησης και την απεξάρτηση. Συγκεκριμένα στην Πάτρα λειτουργούν 1 Γραφείο Πρόληψης και Ενημέρωσης, 1 Κέντρο Ημέρας Βραχείας Φιλοξενίας, 1 Κινητή Μονάδα Παρέμβασης – Streetwork, 1 Εξωτερικό Ιατρείο Συνταγογράφησης, 1 Πολυδύναμο Κέντρο Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων, 1 Μονάδα Ολοκληρωμένης Θεραπείας της Εξάρτησης (ΜΟΘΕ), 1 Μονάδα Ολοκληρωμένης Θεραπείας της Εξάρτησης (ΜΟΘΕ) στο Σωφρονιστικό Κατάστημα, 1 Μονάδα Κοινωνικής Ένταξης – Νομικής Συμπαράστασης, 1 Πρόγραμμα Υποστήριξης Οικογένειας και Γονεϊκής Στήριξης και 1 Συνδυαστική Μονάδα Εντατικής Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης και Κοινωνικής Επανάταξης.

Παράλληλα, σε συνεργασία με τον Ε.Ο.Π.Α.Ε. λειτουργεί το Κέντρο Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας Π.Ε. «Αχαΐας», στη βάση της από 04.06.2021 επταετούς Προγραμματικής Σύμβασης για τη λειτουργία των Κέντρων Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας, στην οποία ο Ε.Ο.Π.Α.Ε. έχει υπεισέλθει ως καθολικός διάδοχος του πρώην ΟΚΑΝΑ. **Η εν λόγω προγραμματική σύμβαση παραμένει απολύτως σε ισχύ για όλα τα Κέντρα Πρόληψης με χρονοδιάγραμμα έως το 2027**, στην οποία καθορίζεται ρητά και ενσωματώνεται ως αναπόσπαστο μέρος ο **στρατηγικός σχεδιασμός** που είναι σε ισχύ για την **πρόληψη των εξαρτήσεων για τα έτη 2021-2027** και παρέχεται ένα μακροπρόθεσμο πλαίσιο και μια

ολοκληρωμένη πολιτική με γνώμονα την ανταπόκριση στις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών για την αντιμετώπιση του ζητήματος της χρήσης των ναρκωτικών και των ψυχοτρόπων ουσιών αλλά και κάθε είδους εξάρτησης, μέσα από την πρόληψη και την προαγωγή της ψυχοκοινωνικής υγείας, με επίκεντρο τον νέο άνθρωπο, την οικογένεια και το περιβάλλον. **Η εν λόγω προγραμματική σύμβαση αποτελεί τη νομιμοποιητική βάση για τον σχεδιασμό των παρεμβάσεων που υλοποιούν τα Κέντρα Πρόληψης, εγκρίνονται και αξιολογούνται για την αποδοτικότητά τους από τον Ε.Ο.Π.Α.Ε., ως εποπτευόμενα φορέα.**

Στη βάση της επταετούς προγραμματικής σύμβασης και της διμερούς σύμβασης με τον Ε.Ο.Π.Α.Ε., το **Κέντρο Πρόληψης** των εξαρτήσεων και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας **Π.Ε. Αχαΐας συμβάλλει και συντελεί με τη λειτουργία του και την παροχή των υπηρεσιών του στην υλοποίηση και στην επίτευξη των ιδρυτικών σκοπών του Ε.Ο.Π.Α.Ε.** και στην πρόληψη των εξαρτήσεων. Παράλληλα, με την εισαγωγή και υιοθέτηση με πρωτοβουλία του πρώην ΟΚΑΝΑ των **ευρωπαϊκών εργαλείων για τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον γενικό πληθυσμό για την πρόληψη των εξαρτήσεων και την προαγωγή της ψυχοκοινωνικής υγείας** και του **ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, επιδιώκεται η πρόληψη μέσα από** ενδεδειγμένες κατά περίπτωση δράσεις, σύμφωνα με τα σύγχρονα ευρωπαϊκά πρότυπα, με σκοπό, αποτέλεσμα και συνέπεια την **περαιτέρω ισχυροποίηση της προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας καθώς και η καλύτερη καταγραφή, παρακολούθηση και έλεγχος του παραγόμενου έργου** όλων των Κέντρων Πρόληψης.

Επιπλέον, με τον Ε.Ο.Π.Α.Ε. στόχος είναι η **περαιτέρω ενίσχυση της πρόληψης**, η οποία θα γίνεται πλέον με ενιαίο τρόπο με την έγκυρη ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση και τη συμβουλευτική του γενικού πληθυσμού και των σχετικά ευάλωτων ομάδων, με καθολική κάλυψη, εστιασμένη προσέγγιση, αλλά και στο επίπεδο της περιβαλλοντικής πρόληψης, αξιοποιώντας στο μέγιστο βαθμό τον εθελοντισμό, καλύπτοντας γεωγραφικά το σύνολο της χώρας και εφαρμόζοντας βέλτιστες πρακτικές, αναπτύσσοντας συνεργασίες με οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και φορείς της κοινότητας αλλά και με την ανάπτυξη σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα υπηρεσιών πρόληψης και ενημέρωσης του κοινού και συμβουλευτικής για τις δυνατότητες ένταξης στα προγράμματα και τις υπηρεσίες του Οργανισμού. Βασική προτεραιότητα του Ε.Ο.Π.Α.Ε. είναι η πρόληψη των εξαρτήσεων και εθισμών μέσω σύγχρονων και επιστημονικά τεκμηριωμένων και ενδεδειγμένων παρεμβάσεων πρόληψης στην ευρύτερη κοινότητα για την προαγωγή της ψυχικής υγείας όλων των πολιτών.

Συνάμα, στον **στρατηγικό σχεδιασμό του νέου Οργανισμού** περιλαμβάνεται η **περαιτέρω ανάπτυξη** του Οργανισμού και στους άλλους πυλώνες δραστηριοποίησης με τη **δημιουργία νέων υπηρεσιών/δομών αντιμετώπισης της εξάρτησης**, βάσει χαρτογράφησης και επιδημιολογικών ερευνών, **αποφεύγοντας** παράλληλα **αλληλοεπικαλύψεις** μεταξύ των υπηρεσιών και επιτυγχάνοντας τη μέγιστη δυνατή γεωγραφική κάλυψη. Απώτερος στόχος είναι η προσφορά **όλων των θεραπευτικών επιλογών αντιμετώπισης των εξαρτήσεων και απεξάρτησης σε περισσότερα σημεία της χώρας, έτσι ώστε να διασφαλίζεται το δικαίωμα της άμεσης πρόσβασης στις υπηρεσίες για όλους, χωρίς περιορισμούς και αποκλείσεις, καθώς και το δικαίωμα επιλογής του θεραπευτικού πλαισίου που ταιριάζει στις ανάγκες του κάθε ανθρώπου.** Η ανάπτυξη αυτή επιτυγχάνεται μέσω κονδυλίων και πόρων του ΕΣΠΑ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) για την ανάπτυξη νέων δράσεων, δομών και υπηρεσιών με απώτερο στόχο την καταπολέμηση του στίγματος και της φτώχειας, την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού, την προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης και τη διασφάλιση της πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας για όλους.

Και στο παρελθόν, με την αξιοποίηση πόρων και τη συγχρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ καταγράφηκε μια **αξιοσημείωτη ανάπτυξη υπηρεσιών** στο υφιστάμενο δίκτυο υπηρεσιών αντιμετώπισης των εξαρτήσεων **στην Πάτρα**, καλύπτοντας όλες τις βαθμίδες, από την πρόληψη, τη μείωση της βλάβης, τη θεραπεία και την κοινωνική επανένταξη. Μέχρι το **2019 λειτουργούσαν στην Πάτρα** από τους πρώην εγκεκριμένους φορείς ΟΚΑΝΑ και ΚΕΘΕΑ **μόλις 5 δομές** για την υποστήριξη και την παροχή υπηρεσιών θεραπείας σε άτομα με προβλήματα εξάρτησης, εκ των οποίων 2 Μονάδες Ολοκληρωμένης Θεραπείας της

Εξάρτησης (ΜΟΘΕ), 1 Εξωτερικό Ιατρείο Ουσιοεξαρτήσεων, 1 Τοπικό Δίκτυο Άμεσης Πρόσβασης, 1 Τοπικό Δίκτυο Κοινωνικής Επανεκπαίδευσης και 1 Συμβουλευτικός Σταθμός, παρέχοντας σχετικά περιορισμένες επιλογές θεραπείας και υποστήριξης. **Κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 και 2021-2027** με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ συνολικού ποσού **2.900.429,99€** και φορέα χρηματοδότησης την **Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας** και την πρόσληψη συνολικά **42 νέων στελεχών** επιστημονικού, διοικητικού και υποστηρικτικού προσωπικού επετεύχθη η ίδρυση **πέντε (5) νέων δομών** που ήρθαν να καλύψουν κενά σε υπηρεσίες και ανάγκες που μέχρι τότε αντιμετωπιζόνταν αποσπασματικά και υποτυπωδώς. Επισημαίνεται ότι για τη στελέχωση των νέων αυτών δομών με 42 νέα στελέχη τηρήθηκαν **στο ακέραιο όλοι οι κανόνες της ευρωπαϊκής και κείμενης νομοθεσίας** για την **πλήρη διαφάνεια των διαδικασιών** τηρώντας όλες τις **οριζόντιες αρχές και κανόνες που επιβάλλει το ΕΣΠΑ και η Ευρωπαϊκή Ένωση**, για τη μέγιστη δυνατή δημοσιότητα και την όσο το δυνατόν πιο ευρεία και **απρόσκοπτη συμμετοχή ενδιαφερομένων** στις προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος, με **αξιοποίηση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας** λοιπού επίκουρικού προσωπικού του Υπουργείου Υγείας, η οποία **εγγυάται την ίση, αντικειμενική και ενιαία αξιολόγηση των υποψηφίων** βάσει αποκλειστικά και μόνο των **κοινωνικών κριτηρίων του ΑΣΕΠ**.

Οι πέντε αυτές νέες δομές της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 αφορούσαν σε **1 Κέντρο Ημέρας Βραχείας Φιλοξενίας** για την κάλυψη **βασικών βιοτικών αναγκών** εξαρτημένων ατόμων που παράλληλα αντιμετωπίζουν δυσκολίες στέγασης, **1 Κινητή Μονάδα Παρέμβασης – Streetwork** για την υλοποίηση παρεμβάσεων στο πεδίο στα σημεία συνάθροισης με σκοπό τη **μείωση των αρνητικών συνεπειών στην υγεία των ενεργών χρηστών** από τη χρήση και την **προάσπιση της δημόσιας υγείας**, **1 Πρόγραμμα Γονεϊκής Στήριξης** για την ενδυνάμωση της γονεϊκής ταυτότητας, **1 Πρόγραμμα Κοινωνικής Ένταξης με υπηρεσίες νομικής συμπαράστασης** για την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού και την προώθηση της κοινωνικής τους ενσωμάτωσης, καθώς και την **περαιτέρω ενίσχυση των υπηρεσιών πρόληψης για την υλοποίηση παρεμβάσεων σε περισσότερες ομάδες του πληθυσμού και σε νέες μορφές εξαρτήσεων** βάσει αναγκών της τοπικής κοινότητας. Οι εν λόγω δομές **λειτουργούν σε άμεση δικτύωση και διασύνδεση** με τις υφιστάμενες δομές αντιμετώπισης των εξαρτήσεων, το σύστημα υγείας και τις κοινωνικές δομές σε επίπεδο περιφέρειας **με σκοπό την αδιάλειπτη φροντίδα και υποστήριξη**.

Σύμφωνα με την υφιστάμενη κατάσταση στην Πάτρα, όπως αποτυπώνεται στη «**Μελέτη διερεύνησης δεικτών για την αποτύπωση των υφιστάμενων και αναδυόμενων αναγκών στην Περιφέρεια της Δυτικής Ελλάδας**» που πραγματοποιήθηκε από το ΕΚΤΕΠΝ το 2023, ως παραδοτέο, στο πλαίσιο της πράξης «**Δίκτυο Δομών και Υπηρεσιών για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων**» με κωδικό ΟΠΣ 5045577, στο πρόγραμμα «**Δυτική Ελλάδα 2014-2020**» η **Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας βρίσκεται στην 6^η θέση μεταξύ των 13 περιφερειών σε απόλυτο αριθμό παραβάσεων της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά και στην 7^η θέση στον αριθμό των κατηγορηθέντων ατόμων για σχετικά αδικήματα** με 137,8 άτομα ανά 100.000 κατοίκους.

Η περιφερειακή ενότητα Αχαΐας είναι η πολυπληθέστερη στη Δυτική Ελλάδα με πληθυσμό 305.979 άτομα εκ των οποίων τα 193.000 περίπου βρίσκονται στην ηλικιακή ομάδα 18-65 ετών. Στην έρευνα ESPAD, 2019 η οποία παρουσιάζεται στην ως άνω μελέτη κατά περιφέρεια και περιφερειακή ενότητα και αφορά μαθητές ηλικίας 16-18 ετών, **η Αχαΐα εμφανίζει πιο επιβαρυνμένα ποσοστά αναφορικά με τη χρήση αλκοόλ** συγκριτικά με την υπόλοιπη Δυτική Ελλάδα (Ενδεικτικά: αλκοόλ τις τελευταίες 30 μέρες Αχαΐα 75,6%, μ.ο. Δυτικής Ελλάδας 69,3%, 5+ ποτέ στη σειρά τουλάχιστον 3 φορές τις τελευταίες 30 μέρες, Αχαΐα 41,5%, μ.ο. Δυτικής Ελλάδας 37,1%), ενώ, περαιτέρω το 12,6% των μαθητών έχει κάνει χρήση κάποιας παράνομης ουσίας, ως επί το πλείστον (11,3%) κάνναβης. **Οι έφηβοι χρήστες κάνναβης σε κίνδυνο για προβλήματα από τη χρήση φτάνουν στην Αχαΐα το 36,6%, όσο δηλαδή και ο μ.ο. για το σύνολο της χώρας.** Προσκόλληση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τα ηλεκτρονικά παιχνίδια παρατηρείται για το 47% και 52,3% αντίστοιχα, ενώ **ανησυχητικά είναι για όλη τη χώρα και την Αχαΐα τα ευρήματα σε ό,τι αφορά τον στοιχηματισμό, καθώς το 11,5% στην Αχαΐα και το 10,7% στο σύνολο της**

χώρας βρίσκεται σε κίνδυνο για παθολογική ενασχόληση με αυτόν. Από τα ανωτέρω εξάγεται εύλογα το συμπέρασμα ότι η Πάτρα, δεν αποτελεί ανοχύρωτη πόλη, διαθέτει δομές, ωστόσο χρήζει νέων παρεμβάσεων και καινοτόμων υπηρεσιών, προκειμένου να παρέχεται ένα ολοκληρωμένο φάσμα υπηρεσιών για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων και την απεξάρτηση, με εύρος επιλογών θεραπείας στον τόπο διαμονής και καλύπτοντας διαπιστωμένα κενά σε υπηρεσίες έτσι ώστε να καλύπτονται οι ολοένα και αυξανόμενες και μεταβαλλόμενες ανάγκες του πληθυσμού στόχου.

Υπό αυτό το πρίσμα, **ειδικά στην πόλη της Πάτρας** με έγκριση σκοπιμότητας από το Υπουργείο Υγείας προβλέπεται η περαιτέρω ανάπτυξη του Οργανισμού με την ίδρυση και λειτουργία **ενός Κέντρου Σωματικής Αποτοξίνωσης, το πρώτο σε όλη τη νότια Ελλάδα και η διεύρυνση και επέκταση των δράσεων** του Πολυδύναμου Κέντρου και του Προγράμματος Υποστήριξης Οικογένειας και Γονεϊκής Στήριξης **με υπηρεσίες άμεσης κοινωνικής παρέμβασης σε νέους και έφηβους παραβάτες**, με σκοπό την έγκαιρη παρέμβαση στο πρώιμο στάδιο της εξάρτησης και την πρόληψη της μελλοντικής παραβατικότητας με **συγχρηματοδότηση συνολικού ποσού 4.080.000€**, από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και **με φορέα χρηματοδότησης την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας** της Προγραμματικής Περιόδου ΕΣΠΑ 2021-2027. Ο εν λόγω σχεδιασμός, στηρίχθηκε σε μεγάλο βαθμό στις προτάσεις που είχαν υποβληθεί στο παρελθόν από τους πρώην εγκεκριμένους φορείς, ΟΚΑΝΑ και ΚΕΘΕΑ, για την ανάπτυξη νέων και καινοτόμων δράσεων στοχευμένων και ειδικά εστιασμένων στην κάθε Περιφερειακή Ενότητα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και περιλαμβάνονται στις Υπουργικές Αποφάσεις του Υπουργείου Υγείας περί έγκρισης από άποψη σκοπιμότητας δράσεων στον τομέα αντιμετώπισης των εξαρτήσεων στο πλαίσιο του εταιρικού συμφώνου συγχρηματοδότησης 2021-2027, βάσει χαρτογράφησης και με γνώμονα τη διασφάλιση του δικαιώματος **της καθολικής πρόσβασης, τη γεωγραφική κάλυψη** σε υπηρεσίες, τη **λειτουργική και δεσμευτική διασύνδεση** των δομών που εγγυάται τη **θεραπευτική συνέχεια** και βέβαια την παροχή θεραπείας κοντά στον **τόπο διαμονής**. Συνεπώς, ο σχεδιασμός του Οργανισμού βασίζεται σε αντικειμενικά και απολύτως τεκμηριωμένα στοιχεία και επιδημιολογικά δεδομένα καθώς και στις αναδυόμενες ανάγκες των τοπικών κοινωνιών.

Τέλος, και αναφορικά με τη λειτουργία μονάδων αντιμετώπισης εξάρτησης από φορείς πλην των εγκεκριμένων οργανισμών πρόληψης, θεραπείας, απεξάρτησης και επανένταξης, σύμφωνα με το άρθρο 58 του ν. 4139/2013, όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 54 του ν. 5129/2024 και ισχύει «...**αρμόδιο για την ίδρυση και εποπτεία των μονάδων αντιμετώπισης της εξάρτησης πέραν των αναφερόμενων στο άρθρο 51 είναι το Υπουργείο Υγείας μετά από γνώμη της Εθνικής Επιτροπής Σχεδιασμού και Συντονισμού** για την Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζονται οι βασικές αρχές και οι προδιαγραφές, οι όροι, οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά, η διαδικασία και κάθε άλλο θέμα, σχετικό με τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των παραπάνω μονάδων, ανάλογα με το είδος της εξάρτησης και τη βαθμίδα αντιμετώπισης εξάρτησης της παρ. 1. Με την ίδια διαδικασία και με τους ίδιους όρους δύνανται να ιδρύονται και να λειτουργούν παραρτήματα μονάδων και κέντρων απεξάρτησης που έχουν έδρα στο εξωτερικό και έχουν λάβει άδεια λειτουργίας από την αρμόδια αρχή του εξωτερικού». Συνεπώς, πρόκειται **για μια καθόλα νόμιμη διαδικασία**, η οποία είναι **σε ισχύ δια νόμου από το 2013, εμπίπτει αποκλειστικά και μόνο στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Υγείας**, το οποίο αποφασίζει σχετικώς και με βάση τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. Δ2α/ΓΠ οικ 119/25 (ΦΕΚ Β/10-01-2025) Απόφαση του Υπουργού Υγείας, με την οποία καθορίζονται οι βασικές αρχές, προδιαγραφές, όροι, προϋποθέσεις, δικαιολογητικά, διαδικασίες και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και άδειας λειτουργίας των μονάδων θεραπείας και απεξάρτησης από τα ναρκωτικά της περ. γ) της παρ. 1 και της παρ. 2 του άρθρου **58 του ν. 4139/2013** (Α' 74) με έδρα την Ελλάδα.

Με τη λειτουργία του Ε.Ο.Π.Α.Ε. καθιερώνεται ένα **ενιαίο σύστημα λειτουργίας**, εξασφαλίζοντας την **παροχή όλων ανεξαιρέτως των διαθέσιμων θεραπευτικών επιλογών** απεξάρτησης, με διατήρηση του **θεραπευτικού πλουραλισμού**, για την **ολιστική αντιμετώπιση** των πάσης φύσεως **εξαρτήσεων και εθισμών**. Ο ασθενής – ωφελούμενος πλέον **πλοηγείται** στο σύστημα των υπηρεσιών και **παρακολουθείται σε**

πραγματικό χρόνο η θεραπευτική του πορεία και οι δυνατότητες ου συστήματος για την κάλυψη των αναγκών του. Οι επαγγελματίες επικοινωνούν συντονισμένα μεταξύ τους, στη βάση του **θεραπευτικού πλουραλισμού και της προσφοράς όλων των επιστημονικά τεκμηριωμένων προσεγγίσεων και πρωτοκόλλων.**

Από όλα τα ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι κανένα πρόγραμμα και καμία θεραπευτική μονάδα δεν κλείνει, ή καταργείται ή απαξιώνεται ή διαλύεται, παρά τον όγκο, την πολυπλοκότητα και το επείγον των θεμάτων που συχνά ανακύπτουν και επ' ουδενί δεν αλλοιώνονται το έργο και οι παρεχόμενες υπηρεσίες των δομών. Καμία προβολή υπέρ ιδιωτικών κέντρων δεν επιχειρείται. Αντιθέτως, ο Ε.Ο.Π.Α.Ε. σε όλη τη χώρα λειτουργεί δημόσιες και δωρεάν δομές και μονάδες και επιδιώκει την περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου του με την ίδρυση και λειτουργία νέων και καινοτόμων ποιοτικών υπηρεσιών σε όλους τους πυλώνες δραστηριοποίησης, επιτελώντας ένα άκρως σημαντικό και ανεκτίμητο έργο τόσο για τα ίδια τα άτομα όσο και για την κοινωνία γενικά και την εν γένει δημόσια υγεία απολύτως δημόσια και δωρεάν χωρίς περιορισμούς και αποκλείσεις. Με τον Ε.Ο.Π.Α.Ε. διασφαλίζεται στον απόλυτο βαθμό ο δημόσιος χαρακτήρας όλου του φάσματος των υπηρεσιών και προσεγγίσεων θεραπείας και απεξάρτησης. Προτεραιότητα δίνεται στον άνθρωπο και τις ανάγκες του και πρωταρχικό μέλημα είναι η παροχή δημόσιων και δωρεάν ποιοτικών υπηρεσιών υποστήριξης, θεραπείας και απεξάρτησης σε κάθε συνάνθρωπό μας που αντιμετωπίζει πρόβλημα εξάρτησης και ζητά βοήθεια, αξιοποιώντας σύγχρονα και επιστημονικά τεκμηριωμένα και ενδεδειγμένα πρωτόκολλα.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Βουλευτή κ. Σπ. Τσιρώνη

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ:

Γρ. Υφυπουργού

Γρ. Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

ΔΗΜ. ΒΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ